

SZARVASI LAPOK.

TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

ELOFIZETÉSI AR:

Egész évre 5 frt. — kr.
 Felévre 2 frt 50 kr.
 Negyedévre 1 frt 25 kr.

Egyes szám ára 10 kr.

MEGJELEN:

hetenként egyszer, vasárnap.

Az előfizetési és hirdetési pénzek, úgy a lap szemléi részét illető közlemények a szerkesztőhöz Szarvasra küldendők. Kéziratok nem adnak vissza.

Hirdetési díjak:

Egy három hasábos petitior 5 kr
 Kétszeri közlésnél 4 kr
 Háromszori közlésnél 3 kr
 Többszöri hirdetéseknel engedmény adatik. Bélyegilleték minden hirdetés után 30 kr.

Anyilt-terben minden garmondsor díja 10 kr.

Igazgatói megnyitó beszéd.

Elmondá Benka Gyula főgymnasiumi igazgató a szept. 15-én tartott tanévnyitó ünnepély alkalmával.

Mélyen tisztelt tanárkar, nagyreményű tanuló-ifjúság.

Az 1884/5 tanévet Isten segítségével hívasa mellett osztályonként szept. 4-én megkezd-tük. Benne vagyunk az új iskolai év sodrában. Teendők élő áradata magával ragad s a hivatásszerű lelkes munkában alig nyelünk kellő időt s nyugalmat arra, hogy helyzetünkkel adott célunk és eszközeink felett hosszasan tájékozódhassunk. Pedig építkezést a terv tudata és megtartása és célravezető haladást tájékoztató körültekintés nélkül alig képzelhetni. Ezért a jelen pár percet együttes találkozás ünnepévé szentelni kívánjuk oly célból, hogy főiskolánknak, mint tágabb körű fegyelmes családnak életrendjét s abból levonható törvényeit megismertessük a tanulóifjúsággal. Főként a másfelől jövő újonnan belépőkkel. Mielőtt főiskolánk fegyelmi rendjét pontonként felolvassám, vessünk futó tekintetet iskolai életünkre.

A vallásos kedélyű ember, ha a szarvasi főgymnasium mai helyzetére s életteljes működésére tekint, hálaadó lélekkel annak múltjához érzi magát utasítva. Honnan vette főgymnasiumunk eredetét? A protestans hitek áldozatkésztsége oltárt emelt e helyen a keresztyén szellemű s hazafias irányú közművelődésnek, midőn főiskolánkat 1834-ben Mező Berényből Szarvasra áthelyezé, s így 50 évvel ez előtt annak életműködését megindítá. Ötven év az ember életében nagy idő, melyben egész kifejlése, jellemmé erősödése, talán kimerülése és tán elenyészte is benne rejlik. Egy főiskola életfejlődésének is jelentékeny időszaka az ötven év, mert a szervezkedés nehézségein tülemelkedve ez alatt kell életképességéről s fenállásának szükségességéről tanubizonyságot szereznie s közelismerésre méltó tényekben s eredményekben felmutatnia. Én, ki főiskolánk ötven évi fejlődésének részint mint tanítvány, részint mint tanár csaknem szemtanuja vagyok, hála lélekkel mondhatom, hogy a hittel elvetett és szeretettel ápoltt mustármag lelkes tanárok, nemes tanulók, áldozatkész közönség s főleg köznevelési kötelességeit nemes dicsvágygal és hűséges kitartással gyakorló patronatus támogatása és közreműködése mellett elég szerencsésen nevedett cserjévé, terebélyes lombos fává, árnyas hajlékká, mely ma annyiak szellemi életét felüdíteni hivatott. Csekély kezdet, szép kifejlés, áldásos végeredmény s mind ez 50 év keretébe foglalva. Hivatásukat lelkesen szolgáló jeles tanárok emlékéit ma is kegyelettel őrzi a főiskolánkból kikerült tanítványoknak ezernyi serege. Molitórisz, Magda, Petz, Vajda, Bloch-Ballagi, Greguss, Zsilinszky, Tatay mindannyian országosan ismert

jelesek kik egyéni kitünőségeik szellemébresztő hatásával minden irányban fejlődésre indították az alföld közművelődésének ezen egyik szervezetét, főiskolánkat. És ma itt állunk tanárok és tanulóifjúság lelkes gyülekezete alkotván, hogy korunk fokozódó követeléseinek s paedagogikus belátásnak és lelkiismeretünk indításának hódolva átvegyük a felelősség teljes tudatával apáinkról ránk háramlott eme szent örökséget, főiskolánkat, törekedvén betölteni egyenkint s összesen azon áldott munkakört, melyet jeleseink emléke megjelöl s áldozatkésztsége részünkre biztosít. — És mi tanároknak ne éreznők magunkat e tanév küszöbén hálára kötelezve, azért hogy a kegyelem Istene nekünk erőt, egészséget, önbizalmat s reménységet nyújt arra, hogy személyes hivatásunknak megfelelő új munkakörbe belépve az embernevelés művészetét tűzhessük gondjainkra bizott tanítványaink javára s általuk egyházunk s hazánk s közművelődésünk felvirágoztatására? És ti tanulóknak ne éreznétek magatokat szintugy hálára kötelezve azért, hogy a gondviselés adott nektek áldozatra kész szülőket, gyámokat és pártfogókat, kik képesek és készek neveltetéseitek gondjait azon hitben hordozni, hogy ezzel jobb jövőtöket, szerencsés kifejléteket biztosítva, Istennek tetsző munkát teljesítenek? Igen, a hálaérzet egyesítsen bennünket e tanév küszöbén egy tágabb körű családdá, melyek minden tagját a közös cél érdeke, a minden-oldalu művelődés, — s a közös szeretet köteleke avasson föl áldott tevékenységre.

A muliról jelen helyzetünkre is azzal adott sokszerű kötelességeinkre gondolva, lehetetlen helyt állanunk, ha csak Istenben vetett bizalommal és jó reménységgel nem emelkedünk jelen hivatásunk teljes belátására. Nevelni az embert, a tanításban közölt igazságok s életszabályzó eszmék vezérelte mellett megindítani az ifjúság szellemi fejlődését úgy, hogy annak szeretetteljes öntevékenysége a tökéletesedés eme munkájához megnyeressék, előhaladó korával fokoztassák, soha és semmi körülmények között nem volt s nem lehet könnyű feladat. Testi épség, értelmes önmunkásság, lelkiismeretes önbizalom, vallásos önfegyelmzés s még a nemes önképzés útján is megtartandó józan önmérséklet egyenkint és összesen azon feltételek melyeknek megteremtése, fejlesztése, felhasználása teszi az embernevelést egyedül lehetővé. Mennyi tapintat, mennyi életbölcsesség kívánatik itt a nevelő, a tanító részéről s mennyi bizalomteljes önfeláldozás, szolgálati készség és szeretetteljes alkalmazkodás a nevelők részéről! S valjon lehetne-e célt értünk vagy csak e cél elérését reménylenünk is a nevelés terén, ha legközelebbi teendőnkre gondolva szent szándékkal s őszinte fogadalmakkal nem néznénk jövőnk felé?

Ilyen fogadalmaink legyenek e tanév küszöbén röviden a következők:

A bölcseségnek kezdete Istennek féltelme levén, ápolni fogjuk lelkünk mélyen igaz vallásosságot, mely az Istenre irányult gondolkodásban, a vallásos érzelmeknek uralomra emelésében s az ez alapon megerősödő istenes cselekvésben talál valódi kifejezést.

Kérve kérek azért benneteket nagyreményű tanuló ifjúság, vessétek mélyen szívetekbe a zoltárnak ama szavait: Örvendezz ifju a te ifjúságodnak, de megemlékezzél arról, hogy Isten mindenekért ítéletre szólít.

Minden oldalú tökéletesedés lévén iskolai életünk célja, e reánk viradt tanévben is azon nemes lelkesedéssel nézzük munkakörünket hogy csak felfokozott, soha nem lankadó, szorgalmas munkásság mellett elérhető el ama cél. Vessük mélyen szívünkbe azon tetrekészítő meggyőződést, hogy a hivatásszerűleg üzött munka valódi isteni áldás, melytől vonakodni sobasem fog az, ki rendeltetésének tudatára ébredt. Es ezen ezen meggyőződés alapján szabadulunk meg az ámitás és önámítás azon átkától, mely a látszat csillogására épít való érték helyett. Ezért hallgassunk erkölcsi érzetünk ama felhívására, mely ezt hangoztatja felénk: nem látszani, de tenni!! És ha ilyen szelleműen s irányban indulunk meg e tanévben az önművelés és mindenoldalú tökéletesedés istennek tetsző ösvényén, akkor lehetetlen nem tapasztalunk azt hogy a legott fölolvassandó főiskolai törvények egyenkint és összesen olyan józan eszünkben, romlatlan szívünkben és éber lelkiismeretünkben rejlt követeléseknek adnak kifejezést, melyeknek ki legkészségesebben hódol az tesz magának legigazabb szolgálatot és gyarapodik — mint a gyermek Jézusról mondatott — emberek és Isten előtti kedvességben. Vajha eme óhajításaink s kegyes föltevésaink Isten áldása által kisérve valósnának; vajha annak tudata és naponkénti tapasztalata édesítené meg tanási fáradozásunkat ez évben is és mindenkoron, hogy öntudatra s kötelességérzetre ébredt tanulóifjúságunk az iskolai törvényekben fölismeri s megérti Istennek akaratát s nem a félelem és rettegés rabszolgaságában, de a szeretet és fiui engedelmisség boldogító szabadságában él és növekszik, midőn törvényt ismer, tisztel és annak készséggel meghódol. Nagyreményű tanuló ifjúság! Ezt mi töletek az atyai szeretet hangján kérjük, elvárjuk s megköveteljük!

Úgy legyen!

Nt. Achim Ádám esperes ur felelete az orosházi egyháztagok egy részének kérvényére.

Tudvalevő hogy a képviselő választások izgalmai között néhány orosházi egyháztag kérvényt adott be a képviselővé meg-

választott Veres József ev. lelkész és két tanító ellen; jellemző a kérvényre nézve, hogy többen kétszer is aláírták, hogy katolikus, református is írta alá, beleírta magát — jogtalanul — az evang. egyház belügyeibe; néhány meg olyan, aki a papválasztási izgalmak alatt kitért az evang. egyházból; a kérvény tartalma és kívánata azon félreértésen alapul mintha a képviselővé választott lelkész 3 évre egészen el akarná hagyni egyházát, a mi pedig eszé ágában sincs, mert hiszen itthon lesz családja, itthon lesz munkaheteiben ő maga is, személyesen végzendő lelkészi teendőit, s csakis kivételesen fontos és sürgős tanácskozásonkál marad fenn Budapesten saját munkahetének egy-két napján is, a mikor helyette segítse végezni a lelkészi teendőket, Képviselővé megválasztását és a kettős súlyos teher elviselésére szándékolt eljárása módját mindjárt a választás után bejelentette az egyháztanácsnak, bejelentette azt is, hogy kit akar segédül maga mellé venni s mindezen bejelentéseket egyhangulag helyesléssel vette tudomásul a presbyterium. Hasonlóan egyhangú helyesléssel és megnyugvással fogadta a presbyterium a nt. esperes úrnak a kérvényre küldött választát is, melyet egész térjedelmében közlünk:

Nagytisztelétű igazgató-lelkész úr!
Szeretett testvérem az Urban!

Mint méltóztatik tudni, Orosházán f. év júl. 7-én 400 és egynehány aláírással ellátott folyamodvány kézbesítettél nekem, melyben az illető egyháztagnak az épen lefolyt orsz. képviselő választás alkalmából nagytiszteletű Veres József lelkész, Ritter János és Podsztrzen György tanító urak ellen a másnap tartandó esp. gyűlés előtt panaszt emelni kívántak, azon kérelem kifejezése mellett, hogy ez atöbbiak azon időben tanúsított eljárása rosszaltsék, a lelkész pedig hivatal-vesztetlnek nyilváníttassék.

Az esp. közgyűlés jkve 31. p. a. ez ügyre

vonatkozólag határozta: „a panasz kiadatik esperes úrnak további intézkedésre, jelentése a jövő őszi gyűlésen elvártnán.”

Miután a jkv. már kezzeimmél van s miután feltehető, hogy a kedélyeknek a képviselő választással járó szokott ingerültsége lefokozódott, van szerencsém megbízatásom folytán ez ügyben a következőket nyilvánítani.

Nt. Veres József lelkész úr hozzám intézett leveleiből is értesültem arról, hogy ő a megtiszteltetést nem kereste, sőt kerülte, és csupán akkor vállalta el a képviselő-jelöltséget, illetve a mandátumot, mikor látta, hogy az egyház tagjainak nagy többsége kívánja ezt tőle. Ugyan ő biztosít arról — mint az egy paptól másképp fel sem tehető — hogy ő a felekezetek és polgártársak közötti békétlenség és viszály apostola lenni nem akar s csupán a jogosság terén a törvény nyújtotta eszközökkel a visszaélések meggátolásán dolgozni ohajtva — jöjjenek azok bár mely részről — ez álláson is a közjót munkálni igyekezend.

A mi a kérelmezett rosszalás és hivatalvesztés kimondását illeti, a panaszlok tudni fogják, hogy ezek alapjául csakis állami vagy egyházi törvény által tiltott cselekmények szolgálhatnak. Hogy ilyenek követettek volna el a bepanaszoltak részéről, — névszerint a panasztevők sem említik.

Valamint tudni fogják azt is, hogy polgári vagy egyházi törvénybe ütköző cselekmény felmerése esetén az illető hatóság nyomozó vizsgálatot rendel el s ennek alapján mondanak az erre hivatott bíróságok ítéletet. Ezek mellőzése nélkül rosszalás, vagy épen hivataltól való megfosztás nem is képzelhető.

Ugyde azt hazánkban semmiféle törvény eddig elé nem mondta ki, hogy lelkész orsz. képviselővé nem viselhet, különösen ha saját egyháza részéről éri a megtiszteltetés; sem azt, hogy választó, vagy választható az, ki egyházi hivatalt visel, ne lehessen s pártmozgalmakban részt ne vehessen. Azonban igen természetes, hogy egyházi tisztviselő mindezekben úgy viselje magát, hogy állásából kifolyó kötelezésekkel ellenkezésbe ne jöjjön s hivatali tekintélyének meggonddalattal magaviseletével ne árton.

Ha a törvény és illedelem korlátain túl megy, a közügynek nem használ, magának pedig árt, s kiteszi magát és a szolgálmi kész ügyet a közvélemény és a törvény ítéletének.

Tárgyilagosan és elfogulatlanul véve az orosházi panaszlott ügyet, az izgalmak csillapultával, hiszem, hogy Orosházán mindnyájan velem együtt úgy találják, miszerint a választás befejezett tény, mely felett egyedül majd a szervezkedő képviselőház lesz hivatva ítéletet mondani. A többi mellékes, — mire legjobb a feledés fátylát vonni.

A választott képviselő országgyűlési és egyéb viselkedése ezután fogja majd megmutatni, hogy a választás szerencsés volt-e, vagy kevésbé.

S miután az egyház presbyteriuma már réggen tudomásul vette, hogy nt. Veres József lelkész úr orsz. képviselőnek választott, s miután papi kötelezéseknek — mint olyan — nem mindenkor s nem mindenben — mint hivatva volt — lesz azon idő alatt képes megfelelni: hatra van, hogy magát kellően helyettesítse az egyházban alkalmas káplán által, úgy hogy távolléte alatt sem az egyház s ennek tagjai a lelkiekben hiányt ne szenvedjenek, sem pedig vele egyenjogú s e nykötelességű paptársa e miatt nagyobb terhet és felelősséget viselni ne kenyelemlenjenek.

A rendkívüli, bár nem törvénytelen körülmények kölcsönös méltánylása és a collegialis viszony tiszteletben tartása mellett reményem, hogy itt is, ott is megtalálják az utat és módot, melyen az ohajtott megnyugvás és egyetértés elérve és biztosítva lesz.

Kérem nagytiszteletű úr! méltóztatassék a levelemet adandó alkalommal a presbyteri gyűlésen felolvastatni, jkve vétetni, tartalmáról a folyamodó testvéreket kioktatni s engemet mindezekről a jkv. errő szóló pontjának kivonatában hivatalosan értesíteni, hogy én majd az esp. közgyűlésnek megnyugtató jelentésemmel beszámolhassak.

Végezetre atámiai! legyetek jó egészségekben, épüljétek, vigasztaltassatok meg, egyetértelembe legyetek, békességesen lakjatok: a szeretetnek s a békességnek Istene léssen veletek. (2. Kor. 13, 11.)

Atyafiságos üdvözléssel s kitünő tisztelettel maradtam nagytiszteletű úrnak

Szarvason, 1884. aug. hó 23-án,

szerető testvére az Urban

Achim Ádám,

esperes.

Városi közügyek.

Városunk képviselő testülete szept. 19-én tartott közgyűlésen tárgyalott a vsuti garancia megváltozásához szükséges kölcsön kérd se. Felolvastatván a mult számunkban közölt jelentés. ké

TÁRCSA.

Miképen történt az, hogy Siprák Máté majd ternót csinált?

(Elbeszélés.)

(Folyt.)

Ilyen rosszakarói vannak az embernek. Ez időtől fogvást kerulte szomszédját. Hej! ha ő nincs! Node hijába, majd szájba vágja 5 nap mulva. Most nem felelt neki, csupán csak rá nézett, de ez a nézés, azt látszott mondani: „sajnálak ember, hogy magad irod alá ítéletedet”.

Ezután haza ért Máté, otthon lecsitította a kutyát, mert hogy meg ugatta az állam végrehajtó közegeit ilyentől őrizkedjek mert kitudja? a jövőben a gazdája is a törvény őrei között . .

— Jónapot Majster ur! szól a 3 tagu executió.

— Adj Isten uraim.

— Szomorú kötelességünk: adó, százalék domestica érdekében jöttünk foglalni.

— Jól van végezteszék a kötelesség, mond Máté leereszkedő méltánylással.

— Már felirtuk a tehenet, 8 nap alatt tessék gondoskodni mert . .

— Oh, nem várunk nyolcz napot, előbb segítünk a bajon — szól Mátéből a legbiztosabb reménység, azután a neje tekint aki könnyezve nézte az executiót.

Azok pedig sajnálkozva néztek a szegény asszonyra, két szép gyermekére, szegény Máté mesterre és Isten áldmeget szólva halkán távoztak.

Máté érzett valamit, ami úgy fájt, amint felesége bánatos arcát látta, ez a szomorú arc, hányszor volt lelkének a legfájdóbb szemrehányás! Futólag feddő nehezeltéssel szól hozzája:

— Te meg látod, mit izélsz? hisz nincs baj, ne félj „lesz még Csicsón bucsu” így akarta tréfára fordítani a dolgot, azon tudattal, hogy rövid időn megszégyeníti a sorsot.

S mintha ő maga fel sem venné a dolgot, rásem gondolna többé, jó kedvvel látott a munkához, ami egy időtől fogva ritkaság volt, de hát elgondolta talán, hogy már úgy se soká kinlódik ily fardozással, biztatni kezdé a Gyurka inast mondván:

— Hogy is van csak Gyurka az a nóta: „Jön a daru meg az izé” . .

Az asszony nem tett szemrehányást, tudta, hogy ne n használ s reménykedett, hogy talán majd észre tér már egyszer a gazda.

Nyugalom volt a házban pár napig, Máté nem ment sehová, otthon dolgozott serényen, munkával üzte a türelmetlenséget, hiszen a várakozás oly unalmas, kivált, ha nagyok a remények — még akkor is ha a jó eredmény „biztos” mint Máté reménysége . .

Végre megjött a szombat délután. Mátén erőt velt az izgatottság, nem volt maradása otthon, azt mondta, hogy valami finom kordován érkezett a Kindrusz zsidóhoz, azt nézik meg Csipka kómával, nemsokára haza jön.

El is ment. Nem Csipkaék, nem Kindrusz felé egész más irányban. Miatta ugyan ott penészedhetik a kordován! oda, oda a lutriba!

Már messziről ott vélte látni a 8. 22. 34. számokat, úgy megdobogott a szive, nem akart sietni, csak lassan gusztált, gondolkozva, milyen arcot vágjon a nagy nyereséhez?

Csak hideg vér! Majd a legnagyobb reménység biztatja: kijött! kell, hogy kijött légyen! mért ne jönne ki? mit tudja a sors, hogy ő tette be azokat a számokat? Egyszerre megrázkódik. Ah mi ez? oda se nézett s az a gondolat zúgott fejében, mintha irigy daemon kacagná fülébe: „nem igaz, nem igaz, te nem nyerhetsz . .” nem nyersz!! Hideg veríték ült homlokára, de csakhamar leküzdí felindulását, „eh! mindegy, akár mint van lássuk”. Odaért s mednézte hidegen, kihívó daczczal a számokat, látta világosan az első 80, a második 43 a 3-ik 22 stb.

— Ne neked! Ennyi volt, amit mormogott.

Most, csak most tarul fel előtte egyszerre sorsának sötét volta. Az a 10 frt, 5 frt, 2 frt. adósság itt is amott is, amit még tegnap fel sem vett, egész oriási összegnek látszott előtte! A téből tenger lett. Hát az adó? az executió! se kölcsönt nem kap, se terminus hosszabítással már nem segíthet. Ment, ment azt hitta, mindenki homlokáról olvassa szerencsétlenséget, csalódását, szegényét. 80, 43, 22! Egyszerre megáll, Homlokára üt: oh én ostoba! hiszen jól jött ki, de én tettem fel rosszul! Hogy is jöhetne másképen Hiszen tükörben láttam a számokat! Ez azt jelentette, hogy megfordítva tegyem be. Látod bohó! a nullát az elején csatold a 8 hoz, megfordítva 80. a 34 fordítva 43, a 22 marad. Oh, hogy most kellett rájönnöm! csak egy nappal elebb, hogy legalább 2 hatost így is tettem volna! Node vigye a kánya az egész dolgot, bánom is én! . . Ilyen a lemondás olyankor, mikor nagyon is bannunk valamit.

Haza ért. Otthon még sötétebben látta a világot. Szegény gyerekek! Szegény asszony! talán jobb is volna, hogyha özvegy volnál . . megsiratnál mégsem szenvednél, vigasztalást lennél! Így van kire támaszkodnod s még sincs Abban reménykednél, aki úgy biztatott egykor, aki füt-fát ígért s mostan még jó tanácsodért is haragszik!?

Node nem is hiszek többé semmiféle álomnak, Van két szép gyermekem, őket szeretném csak boldogokká tenni. Majd lassan munkával, takarékossgal segít a jó Isten!

Ugy látszott, hogy már végképen abba hagyja szenvedélyét Máté mester; jól ideig nem lutrizott, kivált az álomnak nagyon alá szált a hitele nála, Mindjárt vidámabb arcok voltak láthatók Siprákéknál. Jó kedvvel munkálkodott a ház nép. Maga Máté ugyan egyideig komor volt még hanem gyöngéd neje nyájas szóval, mosolygással eloszlatta homlokának redőit. Az ő kis leánya

indítvány tételét, az egyik szerint 40 és fél évre szóló kölcsön vétetének fel olyképen hogy évi 6 $\frac{1}{4}$ % tólival teljesen törlesztetnek, a másik szerint jelzálog kölcsön 10 évre. A képviselő testület szavazattöbbséggel az utóbbi indítvány értelmében határozott. A kölcsönnek magának megkötésével megbízott egy küldöttség, mely Móricz Pál volt országgyűlési képviselőhöz csatlakozva a városra nézve legkedvezőbb feltételeket ajánló pénztintézetnél azt megejtse. E bizottság Tepliczky János bíró elnöke mellett áll Salacz Ferencz szolgabíró, Pál Dániel főjegyző és Havari Dániel városunk országgyűlési képviselője irakból.

Ujdonságok.

— **A méhészarátokhoz.** G ö n d ö s Benedek apát és orsz. képvislő ur a következő sorok közlésére kérte föl a lapokat: A tapasztalás azt tanítja, hogy a tisztes fű, vagyis a nép nyelven tarló virág (németül Rössnessel, — latin neve: Stachys recta) oly mezzgazdaságot idéz elő méheseinkben, melynél allandóbbat egy virágnemnél sem tapasztalunk. Bizonyítja ezt a jelen év, melynek folyamán méheink mar annyira elszegényedtek, hogy némely családokat már étetnünk is kelle, s ma kaptáraink tele vannak mézzel. Önkéntelenül jött tehát az a gondolatom, vajha sikerülne mesterségesen természetien tarló virágot, hogy legalább ősszel, amikor legszükségesebb, a beteleltetésre nélkülözhetetlen, lenne méheinknek gazdag legelője, tarló virágos mezője. Kérem tehát méhészarátainkat, miután ez évben rendkívül sok a tarló virág, legyenek szivesek abból mentől több magvat szedni és azzal kísérletet tenni; hogy vajon mesterségesen nem lehetne-e tarlóvirágot tenyészteni és ez által a méheknek legelőjét legalább egy részben minden időre biztosítani.

— **Öcsöd községi orvosi állomásra** mint biztos forrásból értesültünk Dr. Elefánt József ur is folyamodott. Ő az összes gyógytudományok tudora s jelenlegi helyét (Keczel, Pestmegye) szülőföldjéhez való közeledés miatt ohajtaná felcserelni. Reményjük, hogy Öcsöd községe őt választja meg. Benne szakképzett orvoson kívül egy becsületos magyar embert s a társaságot egy hasznavehető tagot nyer.

— **Zih Károly** békés szatmári ref. tanítót nagy veszteség érte. Folyó hó 13-án hosszas szenvedés után meghalt egy 13 éves szép reményű fia gyermeke Béla, kit általános részvét mellett kísérték ki f. h. 15-én örök nyugalomra. Fogadjon mély részvétünk kifejezését!

— **Az indiai buza.** Egy Londonban időző ha-

zánkfia közli a következő sorokat: Az angol indiai kancellár megbízása folytán örlési próbák eszközöltettek a különféle buzák közül. A próbáknál indiai, angol, amerikai, californiai, oroszországi és egyiptomi buzát használtak. Mindezek közt kiválóan kitűnt és szárazságánál fogva igen alkalmasnak találtatt az örlésre az indiai buza liszteredménye a többi buzákhoz képest a legkedvezőbb és ennek folytán a legjobb örlő buzának jelentették ki. Liszteredménye ugyanis 77. 46 — 80.52 százalék, holott az angol buzáé csak 65 és az amerikai tavaszi buzáé 72.20 százalék. A kenyérszázalék is nagyobb az indiai buzánál, mint más buzalajoknál és ez okból a molnarak, mint a pékek újabbán kiválóan kedvelik az indiai buzát. Ezen örlési eredmények közlését nagy lehangoltságot keltezt az angol földbirtokosok körében a kik a jelenlegi olcsó galnaárak mellett amugy is nagy veszteségeket szenvednek. Hát mi mit szóljunk ehhez

Amerikába bevándorló tót hazánkfiak ellen élénk mozgalom indult meg az ottani munkások közt. A tótok t. i. igen szerény igényű emberek lévén, olcsóbbért vállalkoznak a munkára, mint az amerikaiak, s természetesen megnehezítik ezáltal az utóbbiakra néve a versenyt és megélhetést. Szövetkezetet hát ellenük egy csoport munkás, s mint Pittsburghból közlik, e felhívást intézte „az amerikai munkásokhoz”: Az amerikai munkának védelemben kell részesülnie. Van közöttük bizonyos osztályú európai faj, a kiket Hungariansnak neveznek, a kik országunk átka, és szígyene a civilizált világnak. Akárhova kerülnek ezen teremtesek, a legrosszabb táplálékkal élnek, miert is elveszik tőlünk munkánkat. Ők soha sem válnak az Egyesült-Államok polgáraivá, soha és semmiféleképen sem fektetik be keresményüket, hogy otthont alapsanak, hanem visszaküldik keresményüket szülőföldjükre s így folyvást apasztják a mi országunk pénzét. Felhívjuk hát az egész amerikai polgárságot, hogy segítségüket nyújtsanak nekünk s részesítsen bennünket védelmében ezen alávaló nép ellenében. Aláírva a munkások egy csoportja. Talán mégis csak jobb lett volna ki nem vándorolni. Itthon bizonyokon jobb bánásmódban részesültek hazánkfiak

A színészek Khinában nem nagy tisztességek örvendenek. A czopf birodalmában a színészi pályát igen lealázónak tekintik. Színészek, borbélyok és rozsogók fiai közhivatalt nem viselhetnek mig minden más khinai személyes érdeme útján a legmagasabb állásokra is felküzdelheti magát. —

Zsuzsika, olyan bánatos volt, ha jó atyját komornak látta s úgy felvidult arca ha annak tréfas lett a kedve. A kis Pali gyerek is mindig kiérezte mikor lehet apja térdén lovagolni. Ezek voltak az ő vigasztalói, ha csalódás érte.

A Gyurka inas, az meg egy sanditással jobbra balra mindekor felismerte a helyzetet. Arca egy kalendarium volt, melyből mindenki kiolvashatta: milyen az időjárás a mesternél? a szerint nyult az meg, vagy kibömbölyödött, ő maga mindig tudta: járja-e a tréfa máma, vagy pedig „hallgass” a jelszó.

— Mit álmodtunk, György urfi! — kérd ismét egy reggel tréfásan a mester, a kemenceze patka elnyomó zsarnokát.

— Láttam egy tükörben . . .

— Majd elhallgatsz!

— Azt álmodtam — kezdi újra, — hogy a nap süt . . . és . . .

— No lám! pedig hát a pék süt!

— De arra is a nap süt!

— Most nem süt, te füles!

— Nem is most álmodtam, hanem az éjczaka.

— No akkor meg éppen nem süt.

— De a pék akkor süt, felesel Gyurka.

— No süssön meg téged! — hát azt álmodtad?!

— Nem hanem, hogy a nap süt én meg sétálok . . .

— Majd adok én neked sétát!

— És hogy nem parancsol senki . . .

— Né te né!

— Oda megyek ahová . . . küldenek.

— No jól van — szól mosolyogva a mester, annak tudatában hogy nincs lázadás — úgy hát eredj a szomszédba, mond meg Ábrahámnak hogy tisztelem, adja ide a tegnapi ujságot.

— Igen is.

— Ha ezelőtt egy héttel álmodtad volna az uraságot Gyurka fiam — mondja magában Máté mester, amikor elment, akkor talán elhiszem, hogy

lesz belőle valami, hanem most már, csak ottmaradsz te jó soká, ahol én urizálok a műhelyben.

De kitudja hátha másnak teljesül az álma. Gyurka előhozta az ujságot s Máté a „Budapest” híreit kezdte betűzni. Ebben az ujságban olvasta, hogy egy hentes „megnyerte a lutrit oly módon hogy három olyan számra tett”, amiket kijegyzett magának egyeletében szerencsésnek gondolt ember halálakor, mint életének nevezetesebb mozzanatait jelző évszámokat: élet és házasságra léptének korát, e házassága tartamának idejét.

Megint felebredt az alvó kísértét! egyszerre átfutotta elméjében irigyelt ismerőseit, azon most ébredő szándékkal, hogy ilyen módon még tesz próbát a szerencsénél, s ha előadná magát egy ily sajnós eset ő náluk — hiszen nem kívánja — de biz ő megragadja az alkalmat. Mért ne? addig sponrolgat lassacska.

De hát — azt mondják hogy: a szegény ember, ha keresztet akar vetni, akkor is szemét szurja ki. Az ő szándékanak mindenki gátat vet. Ép ezért Máténak is minden kíséréte, mint előbb úgy most is meghiusult. Igaz, hogy má. hozzá szokott s csak is az keserítette el szívét, hogy régi szomszédja az öreg Ábrahám is rászédte őt, már akár tréfából akár szantszándékkal. Beteg lett az öreg, természetes, hogy meg is halt, hisz nem tarthat örökké: Máté pedig meglátogatta őt még akkor, mikor nagy beteg volt, mi, kor már vagy háromszor úgy nyelte vissza a halált a torkától. Ez alkalommal kerdezősködött Máté Ábrahámnál élete felől: hány éves? mikor nősült? — hát iszen abban utólvégre semmi sincs ez pedig, — amint később kiséül — hamis adatokkal szolgált! Ilyen a világ! az ember még akkor sem akar felebarátjának hasznára lenni, mikor az semmibe se kerül! Mindeki csak magára számíthat biztosan!

— Ez azonban mind semmi — mondá Máté későbbi korában — ha az az Orliczé, az a berlini máthétiikus nem lett volna!

Az államhivatalnokok és katonák törvény által vannak eltöltve színésznővel házasságra lépni és ha ilyen eset mégis megtörténik, az illető hatvan bambuszütést kap a talpára és házassága érvénytelennek nyilvánítatik. De nem csak magára az illető egyéniségre nézve szegyen színésznek lenni, hanem a kinek az atya, nagyatyja vagy ősapja ezen megalázott osztályhoz tartozott, még a legutolsó szolgától is becséméreltetik és ha milliókra mértő vagyona van is, az inasa lealázónak tartana vele egy tálból rizst enni. Nálunk kedvezőbb a színészet társadalmi helyzete. De mikor a színügy pártolása egészen aláhanyatlak, nem tudjuk hogy egy-egy színész nem kívánczik-e — Khinába.

Kettős menyegző. Az „Oroszlói Ujság” érdemes szerkesztőjének Emilia leánya Erős Samuval, Jolán leánya pedig Gottstag Sándorral tarták Oroszlán szept. 20-án esküvőjüket. Zavartalan boldogságot a megkötött frigyhez.

— **Színészet.** Városunkban a „Bárány” vendéglő udvarán levő szinkörben Sággy Zs. társulata által f. hó 13-án adatott „A hamelnai patkányfogó” keveset erő regényes vig operette, 3 felv. Irta Braun Gusztáv, zenéjét Hubner Ferencz. — 14-én az előre hirdetett „Csiesóné” helyett Erdei Berta betegsége miatt a „Czigány” népszínmű vétetett elő. — 16-án Tukoray Loránd jutalomjátékául: „Utolsó levél” vigjáték, 3 felv. Sardou Viktortól. — 17-én „Rang és Mód” eredeti színmű 3 felv. irta Szigethy József. — 18-án Nyirőgyházi jutalomjátékául: „Koldus diák” nagy vig opeéette 2 fel. Irta Zell és Genné; fordította Éva Lajos. A Sággy társulatának legjelesebb két férfi tagja Szerámfalvy Béla és Tisztay Miksa, Szerémfalvy mint szalonszínész s mint parasztagazda vagy Kraxelhuberféle kiejtéssel beszélő komikus egyaránt rokon szenvedés és mulattató mozdulatai simák s szerepét mindég jól tudván: gyorsabb menetű társalgásokban művészi könnyedséggel játszik. — Tisztay Miksa sok oldalú színész s mint énekes is élvezhető. Hangja érczes (prim bariton) éneklési modora jó. Arcában van kifejezés, mint különösen komikai szerepekben értékesít. Jó zsidó gavallér, és jó tót. — Fabian, az első szerelmes, tud alakítani de mozdulatai kissé szegletesek, s beszédje vonatott. Sikerült alakításai közé tartozik a „Rang és Mód”-ban: Sándor a felszeg falusi gavallér. — Tukoray Loránd az első komikus nem jó színész, mert nem tud helyesen beszélni, s minden szerepben ugyanaz. Kiejt világfiakat és svihákokat tud leginkább adni más szerepekben, izetlen rikoitozásával s modoros

Az pedig úgy történt, hogy sokszor irtak erről az emberről az ujságban, aki biztos számokat tud mondani a lutrira. Berlin messze van, ki megy oda megkérdezni? Máté kételkedet, hogy létezhesek, de hát nem nagy dolog egy levéllel próbát csinálni, hátha mégis igaz?

Megpróbálta, megírta a levelet alázatos folyamodvány képen. Elmondta, hogy milyen szorult helyzetben van, kéri lenne szives neki egy pár számot küldeni a jövő huzásra, halás lesz érte mindenkor.

Megírta, hogy micsoda számok jöttek ki a multkor, hogy könnyebb legyen a kiszámítás. Egy forintocska mellékelte a folyamodványhoz. előhívta Gyurkát, hogy ugymond német bőrt hozat.

Gyurka ámul, pislant a levélre s csakugyan „doktor Orliczé Rudolf Berlin, Wilhelmstrasse nom. 80.”

Ahá! esett marhabőrt egy-e lödöktortól? — Vakapad! ne studirozz, hanem szaladj, mert Berlin nem macska ugrás.

Gyurka elődalgott.

Türelmetlenül várt Máté egy héttig, és esodák csodája! megis kapta a levelet, a professor saját keze irását! Rövid volt a levél 5 számot irt bele a tudós doktor s megírta, hogy még háromszor küld számokat. Csupa olcsóság! Tehát mégis létezik egy derék ember, idegen hazában, aki megszánya a szegényt! Van hát isten s megsegíti azokat, akik nem csüggednek! Így beszélt Máté boldogságtól athatott hangon. De hogy is nem jutottak ezek a számok az eszibe? hisz nem oly különösök azok!

Hanem most már ovatosan csinálta a dolgot. Még Gyurka orrára sem kötötte a „berlini bőrt árat”, nehogy elárulja az asszonyt. Oly különös az, hogy az a jó feleség, miutha szívében olvasna, mindég olyankor kérte őt, hogy ilyen uton ne akarjon ezután boldogulni — mikor éppen nagszerű tervei voltak; mindég prédikált, hogy

játékával idegessé teszi a nézőt*) — Kolozsváry népszínmű énekes szép színpadi alak, játéka is ügyes, de hangja nem eléggé éreztet mi inkább érezhető beszédjében, mint énekeiben. Főhibája azonban éneklési modorában van. — Krémert sokféle alakban láttuk már társalgó szerepekben, deha jót akarunk róla mondani, csak ezzel fejezhetjük azt ki, hogy csinos fiú. Hogy nem eléggé hatásosan alakít, ennek talán abban is rejlik egyik oka, hogy arisztokratikus hangja nem hajlékony. Hálásabb szerepeiben túlzónak tapasztaltuk. — Színészi az ő kisebb szerep-körét jól tölti be. Mint herceg, bamba vagy süket egyaránt tetszett. — A közönségről pedig annyit tartozunk megjegyezni, hogy nem tud eléggé lelkesülni, pedig a Súly Zs. társulata a mi igényeinket kielégítheti. A színésztaps és virág neveli.

— **Pótlás.** Mult számunk közgazdasági rovatában közölt „Mi idézi elő a gyümölcs hullást környékünkön?” című cikk alól tévélésből kimagadt a szerző Ifj. Dérczy Ferencz neve. Ezzel művésztársunkat helyre-üjtük.

Irodalom és művészet.

A Pesti Hírlapot, mely ez idő s erint a legelterjedtebb és legértelmesebb magyar napilap s mely a legkiválóbb publicistika és szépirodalmi erőket egyesíti maga körül, melegen ajánljuk a magyar olvasó közönség pártfogásába, mint oly demokratikus lapot, mely nem szolgál egy pártot sem, csak a magyar állam és nemzet ügyét s ezerszint mindenki pártkülönbség nélkül élvezheti. A Pesti Hírlap, tekintve nagy terjedelmét — minden nap 14-16, vasár- és ünnepnapokon husz-huszonnégy s hétfőn és ünnepek után is tizenket oldalon jelenik meg — ma a legolcsóbb lap is. Negyedévre 3 ft 50 kr. egy óra 1 ft 20 kr. tehát csak 2) krral drágább, mint a legkisebb néplapok, melyeket terjedelmre négyszeresen mul felül Gazdag napirovataim kívül folytor egy vagy két jó regényt közöl; naponként két-három söt négy tárcát hoz; színházi, távirati és napihir rovata bővebb, mint a legnagyobb lapoké, melyekkel jól értesültség d l gában is kiállja a versenyt. Benne a komoly politikai ép ugy meglesi a neki való olvasmányt mint a szépirodalmat kedvelő nők kiknek divattudósításokkal és hetenkint zene-meléklettel is kedveskedik. Vezérezikkeit felváltva: Pulszky Ferencz, Beksics Gusztáv, Törs Kálmán (Scarron), Bartók Lajos (Don Pedro), dr. Kenedi

) Színházi referensünknak Tukoray Lórándra vonatkozó ítéletét túlszigorúnak találjuk. Szintugy volt alkalmunk meggyőződni, hogy K. Rónai Karola sokkal hasznavehetőbb színész nő mint minőnek őt mult számunk bemutatja. Már azt is elis, meréssel kell kiemelni, hogy szerepeit mindenkor jól tudja mit a társulat nem minden tagjáról mondhatunk el. Szerk.

a becsül-tes munkán van Isten áldása, s hogy szerencsés az, a ki nem épít a levegőbe!

Maténak ugy a nyelvén volt, hogy megmondja szive angyalának, hogy most most minden jó lesz, megtalálta a helyes utat, mert lám, milyen szerencsében részesítette őt egy berlini matematikus professor! — de megtanulta már hogy nem jó dicsekedni, megaztán az a profis talán meg van fizetve a lutrisok által hogy el ne árulja számjait az elsőre, azért írja, hogy háromszor fog küldeni sszámot. Ki tudja melyik lesz a nyerő küldemény? Elég idő lesz akkor felfedni a dolgot, — addig várni és remélni!

Kétszer kapott már berlini számokat, s mind a kérszer majd meg volt a ternó egy-egy szám mindég ki jött, egy meg (bizonyosan -ötétben húztak) 3-mas helyett húzatott ki 5-ösnek. Harmadszorra bizonyosan meglesz!

Hogy az asszony mégis hogyan jött nyoma ezeknek a berlini dolgoknak az megfoghatatlan; csak hogy egy idő óta újra esengett: ne tegye, ne hallgasson az olyan ámitóra, aki csak úgy kenyért eszik mint más ember. Hiszen bizonyosan ő maga tenné meg azokat a számokat, ha úgy tudná hogy kijönnek.

— Ne beszélj kérlek — szól Máté kellemetlenül érintve — ő neki nem szabad, mert ismerik; neki nem engednek tenni egy lutrinál sem.

— Oh! de hogy nem, hat iszen beküldhetti más által?

— Hogy gondolhatsz olyat?! majd ő másra bizza neked a számjait.

Hasztalan volt minden!

Gyurkát is elővett, hogy mért fecseg?

— Szóval te az asszonynak arról a levelről?

— Én? hat hiszen én nem tudok németül.

— Csaszi! hát mért nem tudsz?

Igy álltak a dolgok. Az idő halad, mikor Siprakéknál nagyon is bnrus lett a láthatár!

A szegény jó asszony — aki még eddig megvédte a házat romlásától, keze munkájával, Zsuzsikája csekély segélyével — saját kicsi vagyontkájával ellene állt az áradatnak — most egy idő óta nagyon rosúl lett. Megfázott egy ősi nagy

Géza (fel. szerkesztő). Tabori Bóbert (Columbus), Luby Sándor és Gyöngyösi László helmunkatársak s a külmunkatársak közül: Agai Adolf (Csi cseri Bors), Kürthy Emil, dr. Váradi Antal, Toht Béla, dr. Sziklai János, dr. Rádó Antal, Györy Vilmos, Könyves Tóth Kálmán, Sebök Zsigmond, Roboz István, Mikó Izidor, Csáktornyai Lajos, Gabányi Árpád s általában az öregebb és ifjabb írők közül a kiválóbbak szolgáltatják. Szeptember elsejétől kezdve előfizetőinek azt a különös kedvezményt is nyújtja, hogy ezek minden vasárnap külön ügyoldalas zene-melékletet kapnak a laphoz, a legújabb és legjobb zongora-darabokkal, vastag, finom papírra nyomva, ugy hogy azok negyedévenként egy-egy tartalmas zenealbumba lesznek köthetők, mely méltan foglalhat helyet művelt család jaink asztalán. A „tisztelt Hazból” és „méltás Hazból” cím alatt a jeles tollú Mikszáth Kálmán által írt s országszerte közkeveltségre kapott országgyűlési karczolatok ezentúl időnkint apró művészi rajzok és karrikaturák fogják még érdekesebbé tenni. Valóban méltó a Pesti Hírlap a legnagyobb partolásra. A kiadóhivatal (Budapest, V., Nádor-utca 7., Legrady testvérek) levelező lapon nyilvánított óhajra mutatványszámokat egy héti ingyen küld.

Gazdaság, ipar és kereskedelem.

Hogy tarthatjuk el sokáig a szőlőt.

A szőlőt a szokásos mód szerint — szellős helyen felagatva — el lehet ugyan tarani pár héti anélkül, hogy megtöppedne vagy megrothadna, de a szőlő eltartásánál oda kell törekedni, hogy hosszabb időn át álljon el egész addig, míg a szőlő rikkább, ára nagyobb lesz. Egy kilo szőlő a szüret idején 10-20 krajczár; karácsony táján nagy városokban 1-1½ firtot is megadnak kilójáért.

A szőlő eltartásánál mindig odakell törekedni, hogy meg ne rothadjon és össze ne zsugorodjék, mert az első esetben hasznavehetlenné válik, az utóbbi esetben pedig a friss szőlő jellegét elveszti és többé-kevésbé a mazsolához is hasonlóvá. Ha az eltartott szőlő még husvétkor üde külsejű, teltszemű: akkor a cél teljesen el van érve. Ez eredményt azáltal lehet elérni, hogy a szőlő megrothadását és összezsugorodását meggátoljuk.

A rothadás különösen könnyen beáll, ha a szőlőt meleg nedves levegő éri. A rothadást bizonyos penészgombák idézik elő, melyek behatása alatt a szőlő héja és belső tartalma felbomlásnak indul, miáltal élvezhetlenné lesz.

A megtöppedés akkor következik be, ha a szőlőt érintő levegő nagyon száraz; minél szárazabb a levegő, annál gyorsabban töpped a szőlő; ha a levegő nemcsak száraz, hanem meleg is, a megtöppedés leggyorsabban megy végbe.

mosásnál, s ez elősegítette a tésztében már régóta sarjadzó bajnak kitörését.

Beteg lett, nagyon beteg. Máté is komolyan megrettent s ott örködött beteg ágyánál. Ott beszélgettek újra a régi szeretetnek kerestetlen szavaival. Az asszony beszédjében annyi odaadás, annyi édes emlék, annyi jó tanács és annyi . . . lemondás volt! Búcsúzott . . . S mint azt a leálgozó napott, úgy szerette volna vissza tartani őt szegény férje! Mi lesz ő belőle? . . .

Eppen egy ily bánatos alkalommal hozták be Maténak a 3-ik levelet Berlinből. El akarta rejteni, de a nő észrevette már s kérdezte, hogy mi az?

— Az a berlini levél kedvesem, mondja Máté ösztént.

— Ne bontsd fel kérlek, tépd szét, ne ámitasd magad, gondold meg, hogy az a pár krajczár is nagyon ránk fér, kívánt mostan. Vagy igérd meg hogy azt nem fogod tenni többé . . . tudod? . . . Igérd meg ezt, szegény drága gyermekeinkért, — megsegít a jó Isten!

— Nyugtasd meg magad, — mond Máté — igérem, hogy nem hallgatok rá többé.

S a szegény asszony megnyugdott nem unszolta tovább, csendes sohajjal zárta le bágyadt pilláit. Hanem ez ótátul fogva észrevette férjén, hogy töpreng valamin, hogy máshová gondol s küzd önmagával. Igaz, hogy Máté nem mozdult mellőle az nap. sőt ott is virasztott, s ez jól esett a szegény betegnek, mondta is, hogy enyhülést érez.

Másnap reggel, Zsuzsika a szomszédba ment, ahol munkát kapott, s ahonnan néha-néha haza tekinthetett beteg mamájához, Palika az iskolában volt, Gyurka pedig, ott a műhelyben, lyukas tal, pakat reperálgatott, hogy a láb negondolja, miszerint a víz el nem fér odakint a nagy világban, a férj pedig ott beteg felesége szobájában szabta a bőrt, de nagyon szórakozott volt! Néha a „ráma” helyett a „musta” — e helyet pedig a „kaptafa” jött a keze alá! Még ma reggel újra is megígérte volt hogy nem megy a lutribá, pedig

A megrothadást a penészgombák képződésének megakadályozása által gátolhatjuk meg, mely különböző, többé-kevésbé alkalmas módon történhetik. Ha a szőlőt kénes-savval telített helyiségbe tesszük; akkor itt az nem fog megrothadni, ha mindjárt a levegő nedves is, teljesen ép teltszemű marad, azonban kén-izt kap és színet elveszti, élvezhetlenné válik. A legjobb eljárás a penészgombák képződésének megakadályozására: a szőlőt oly alacsony hőmérsék mellett tartani el, amelynél a penészgombák nem képződhetnek. A hőmérséknek azonban nem szabad oly alacsonynak lenni, hogy a szőlő elfagyj n.

Ha a szőlőt kereteken 15 cm. magás rétegekben oly helyiségben tartjuk el, amelynek hőmérséke állandóan egy fok a fagypon felett, akkor nemcsak a szőlőszemek maradnak épek, teltek, hanem a csutka is friss és zöld marad maj! egy évig, ugy, hogy az ily szőlő oly külsejű, mint mikor a töről leemészelt. Azonban ezen eljárás mikor nagyban vihető kerestül, ha jégverem áll rendelkezésre, de az eredmény nemcsak meglepő, hanem szép jövedelmet szolgáltat is.

A többi ajánlott eljárások a célnak nem felelnek meg tökéletesen; ezen eljárások értéke attól függ mennyiben felelnek meg a kívánt feltételeknek.

Igy például szokásban van a szőlőt az ablak között eltartani; amíg nem fagy, jól eláll így a szőlő, de amint erős hideg áll be, megfagy és hasznavehetlenné válik az. Fütetlen szobába felagatva szintén jól eláll a szőlő egy ideig, de ha a szoba levegőjének hőmérséke zérus alá süllyed, a szőlő elromlik; különben is a szoba levegő rendszeren szárazabb, mint cézra kívánatos volna; a szőlő megtöpped, színet, izét, alakját elveszti. Páris környéken azon eljárás divik, hogy a szőlőt egy darab venyigével metszik le és a venyige egyik végét vízzel felt palackba mélyeztik; a vízhez egy kevés szénport adnak. A palackokat állványokra rakva, hűvös, de fagymentes kamrákban tartják el.

Ezen eltartási mód leginkább Thomeriben van alkalmazásban, innen egész éven át küldenek friss szőlőt a párisi piacra. Nagy gondot fordítanak arra, hogy a kamrák levegője sok nedvességet ne tartalmazzon; így esős idő el sohase nyitják ki az ajtót vagy az ablakokat. A rothadni kezdő szemeket szorgosan kimetszik, az ily kezelésnél a szőlő husvétig friss marad, ez időben pedig már a melegházakban nevelt szőlők szolgáltatnak a párisiak számára érett szőlőt.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
Mihálfi József.

ma már okvetlenül be kell tennie azt a számokat úgy is ujjárja lesz! meg azután olyan kinalkozó számok azok, mintha látná az ember, milyen szépen kint lesznek!

— Csak azt a Gyurkát küldhetné! de már abba se lehet bizni! Szegegy asszony! ni pedig mily csendesen alszik most! mért nem mehetne ki mostan? hiszen gyorsan végezi ő azt, de minek is okoskodik . . . most kell, vagy vége van lám a sors intézi ugy . . . S megindul szépen labujhegyen lépve . . . kinyitja az ajtót még csitítja is maga-magát — pszt — csendesen . . . bezária az ajtót . . . halgatódzik . . . csend van! No most előre lábacsák mit tudtok! s ugy rakta őket, majd át lépték a reggeli 9 órai árnyékát! Ha valaki látja, azt hiszi a doktorért fut szegény! (s igaz is: a berlini doktorért!) De mar a fele úton kezdet valami lármázni oda bent. Majd el-tántotította őt!

Hanem ilyen kor elő állott a belső prókator „semmit félig” — ne légy gyáva . . . mar ugyis mind egy! . . . Szegény asszony otthon betegem . . . egyedül.

Jön mar vissza Máté, még szebbeket lépve.

— Nini! hová szalad Gyurka? erre tart, — észre vettek volna? Nos . . . hat azután?

Gyurka csakugyan feleje fútott. „Ni! mi a baja annak a fiúnak? Gyurka!

— Jöjjön, jöjjön majster úr mert meghalt neni szől félig süttöve remegőn.

— Micsoda neni te!?

— Hat a majszterné asszony!

— Gyurikám ne izélj! hallod-e!!!

De meglátta Gyurka szemében azt a megdermesztő bizonyítékot, azt a csillogó könnyeket. Nem is szólt az után semmit, csak reszketett egész testében, mint a hideglelés, s mintha nem birt volna valamit lenyelni úgy szorult a torka. Ment, ment Gyuri után oda, a hol az ő boldogsága most aludt ki éppen.

— Isten! Isten! de igazságos vagy! ezzel a kiáltó szóval rogyott oda kedves halottja agyahoz.

(Vége követk.)